

18. Palolaitos

Yleiskatsaus

Palolaitoksen tehtäväpiiriin kuuluvissa toimenpiteissä eli tulipalojen sammutuksessa, avunanto- ja pelastustyössä, sairaankuljetuksissa ja palotarkastuksissa ei v. 1968 tapahtunut edelliseen vuoteen verrattuna oleellisia muutoksia.

Tulipalojen lukumäärä väheni 875:stä v. 1967 823:een v. 1968. Suuriksi katsottavia tulipaloja ei kertomusvuonna lainkaan sattunut.

Avunanto- ja pelastustöitä suoritettiin 449 tapauksessa, kun niitä v. 1967 suoritettiin 462 tapauksessa.

Sairaan kuljetusten kokonaismäärä väheni vuoden 1967 15 763:sta 14 411:een vuonna 1968. Kuljetusmatkojen yhteispituus oli 211 461 km eli keskimäärin 14.67 km kuljetusta kohti. Kuljetusten lukumäärä päivää kohti oli 40 (edellisenä vuonna 44). Tätä toimintaa varten palolaitoksella oli 11 ambulanssia. Vuoden 1968 lopulla Oy Strömberg Ab lahjoitti palolaitokselle käytetyn Volkswagen Kastenwagen -merkkisen ambulanssin, joten ambulanssien lukumäärä nousi 12:een.

Ennaltaehkäisevän palosuojelun alaan kuuluvien lakimääräisten palotarkastusten johdosta annettiin 2 265 korjausmääräystä. Tämän lisäksi suoritettiin 3 249 pyydettyä tarkastusta sekä annettiin palonehkäisyyttä koskevia neuvoja ja ohjeita sekä lukuisia lausuntoja.

Kertomusvuoden aikana hankittiin kaksi paloautoa (hyökkäysauto ja säiliöauto), kuor-

ma-auto ja henkilöauto. Vuoden 1967 puolella tilattu nostolava-auto, jonka nostolava voidaan kohottaa 25 m:n korkeuteen, valmistui ja otettiin käyttöön kertomusvuonna. Kaupungin aluevesillä tapahtuvien öljyhinkojen torjumista varten hankittiin 200 m öljynestopuomia, jonka teknillinen suunnittelu suoritettiin palolaitoksessa. Väestönsuojelua varten myönnettyllä perushankintamäärärahalta (II osahankinta) hankittiin mm. moottoriruiskuja, letku-, armatuuri-, savusuojaus- ym. kalustoa.

Palolaitoksen tariffit avunannosta, varhioinnista ja kaluston lainauksesta nousivat 1.1.1968 alkaen. Sairaan kuljetustariffi nousi 1.2.1968 alkaen, ja samalla siirryttiin kuljetuskustannusten perinnässä siihen, että potilasta laskutetaan vain silloin, kun palolaitos ei ole saanut korvausta matkakustannuksista sairaalasta, sairausvakuutuslaitoksesta, vakuutusyhtiöltä jne.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin kiinteistökortiston tekoa. Kortistosta ilmeni mm. kiinteistön omistaja, rakennusaine, käyttötapa ym. Kortistossa oli tiedot n. 9 135 kiinteistöstä.

Kertomusvuonna suoritettiin myös nuohouspiirien uusi aluejako, ja tällöin nuohouspiirien lukumäärä väheni yhdellä eli kolmeen-toista.

Munkkiniemen vapaaehtoisen palokunnan kanssa solmittu sammutussopimus jouduttiin irtisanomaan, koska palokunta ei kyennyt täyttämään sammutussopimuksen velvoitteita.

Insinöörijärjestöjen Koulutuskeskuksen toimeenpaneman öljysatamien turvallisuustekniikka-kurssin yhteydessä palolaitos järjesti Laajasalossa Oy Shell Ab:n öljyvarastotalueella suurpaloharjoituksen.

Kertomusvuoden varsinaiset menot olivat yhteensä 7 910 724 mk, mikä oli noin 0.86 % kaupungin varsinaisista vuosimeinoista.

Henkilökunnan lukumäärä lisääntyi yhdellä ja oli 340 henkeä. Tästä kuului varsinaiseen sammutusosastoon 297 miestä.

Henkilökunnan harrastustoiminta oli erittäin vilkasta ja monitahoista, esimerkkeinä mainittakoon vain soittokunta, urheiluseura, metsästysseura, auto- ja moottorikerho sekä palolaitoksen kesäkodin toiminta kahdessa urheilu- ja ulkoiluvirastolta vuokratussa saarella, Varissaarella ja Pitkäsaarella. Mm. soittokunta piti alkuvuodesta hyvin onnistuneen, ohjelmavalinnaltaan korkeatasoisen ja kiittävät arvostelut saaneen 75-vuotisjuhla-konsertin.

Henkilökunta. Palolaitoksen apulaispalopäällikön ja palotarkastajan virat jätettiin edelleen täyttämättä, koska kertomusvuoden aikana kaupunginhallitukselle jätettyä sääntökomitean mietintöä ei ollut ehditty esittää kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Palolautakunta määräsi apulaispalopäällikön viransijaiseksi palomest. Erkki Saksan koko vuodeksi ja palotarkastajan viransijaiseksi apul. palotarkast. Gösta Willingin samoin koko vuodeksi.

Mainituista viransijaisuuksista johtuen hoiti ruiskumest. Erkki Thurman palomestarin virkaa ja palokers. Leo Mäkinen ruiskumestarin virkaa, kumpikin koko vuoden. Samoin hoitivat apulaispalotarkastajan virkaa palotekn. Uolevi Särkijärvi ja paloteknikon virkaa palokers. Pekka Ennevaara.

Eläkkeelle siirtyivät vuoden aikana palokorpraalit Paul Eriksson, Uno Nuutinen, Arvo Virtanen Kaino Hellén ja Åke Flytström, palomies Raimo Alanen, esimies Einar Kolari ja seppä Karl Nyholm.

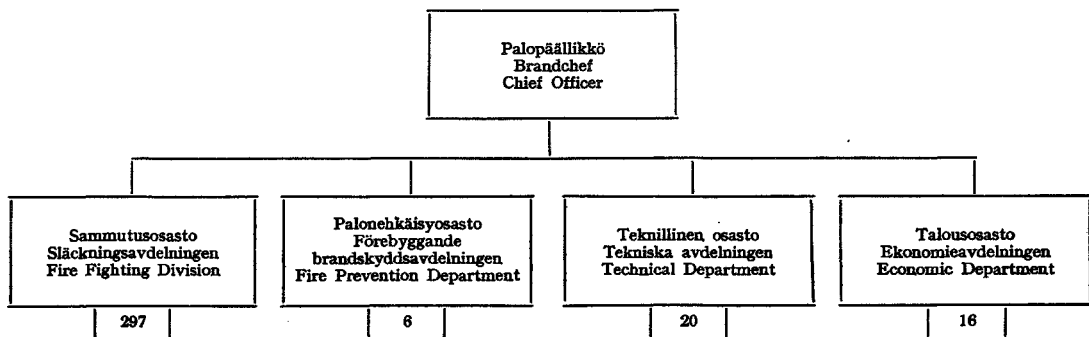
Palokorpraalin virkaan palopäällikkö nimitti kahdeksan palomiestä, palomiehen virkaan 15 tp. palomiestä ja tp. palomiehen virkaan 9 miestä. Tp. toimistoapulaisen toimeen otettiin Gun Rydman ja lähetti Iris Kujala.

Palolaitoksessa palveli kesäkuukausina 65 palomiehen vuosilomasijaista sekä muina vuodenaikoina 13 palomiehen sairaus- ja vuosilomasijaista.

Palolaitoksen palveluksesta erosivat vuoden aikana palokorpraalit Taisto Pentikäinen ja Matti Sinisalo sekä palomies Tauno Lehtonen.

Palolaitoksen henkilökunnan kokonaislukumäärä oli 340 (ed. v. 339) josta viranhaltijoita oli 308 miestä ja 6 naista sekä työsopimussuhteessa olevia 22 miestä ja 4 naista. Viranhaltijain sekä työsopimussuhteessa olevien miesten lukuihin sisältyy kumpaankin yksi määräajaksi työkyvyttömyyseläkkeelle siirtynyt henkilö.

Osastoittain jakautui henkilökunta seuraavasti:

Sammutusosastoon on lisäksi tässä luettu kuuluvaksi palkkiovirkainen kapellimestari ja neljä työsopimussuhteista sairaankuljettajaa.

Muutoin ei osaston henkilömäärässä ja -jakaumassa kertomusvuonna tapahtunut muutoksia.

Terveystila. Kertomusvuoden aikana sattui sammutushenkilökunnan keskuudessa sammutustyössä 5 tapaturmaa ja harjoituksissa tai työpalveluksessa 33 tapaturmaa. Niiden aiheuttamat työpäivämenetykset olivat 282 päivää ja niistä suoritettiin korvauksia 7 685 mk. Palonehkäisyosaston henkilökunnan keskuudessa sattui yksi tapaturma, josta ei aiheutunut työpäivämenetyksiä. Teknillisen osaston henkilökunnan keskuudessa sattui kaksi tapaturmaa, joista aiheutui 19 työpäivän menetys ja joista suoritettiin korvauksia 420 mk.

Sairausten tai tapaturman perusteella myönnettiin viranhaltijoille ja vuosilomasijaisille sairauslomaa 165 kertaa; sairauspäiviä oli yhteensä 2 351. Työsopimussuhteessa olevien vastaavat luvut olivat 18 ja 524.

Henkilökunnan eri ryhmien sairauspäivien keskimääräinen luku sairaustapausta ja henkilöä kohti oli seuraava:

Henkilökuntaryhmä	Sairastu- neiden henki- löiden määrä	Sairauspäi- vien keskim. luku vuodessa	
		Sairaus- tapausta kohti	Henkilöä kohti
<i>Viranhaltijat</i>			
Päällystö	1	6.0	0.7
Alipäällystö	7	15.4	4.0
Miehistö	121	14.4	8.3
Talous- ja huolto- henkilökunta ...	2	2.5	0.4
<i>Työsopimussuhteessa olevat työntekijät ..</i>			
	15	29.1	20.1

Koulutus. Sammutushenkilökuntaa koulutettiin jatkuvasti eri palopiireissä piirien päälliköiden kuukausittain laatimien koulutusohjelmien mukaan. Tämän lisäksi järjes-

tettiin palolaitoksen toimesta viisi palomiehen alkeiskurssia, joissa osanottajia oli yhteensä 40 ja tuntimäärä kullakin kurssilla 85.

Valtion palokoulun alipäällystöluokan suorittivat palokorpr. Erik Hoffström sekä palomiehet Raimo Janhunen, Matti Vilkki ja Juhani Rinne.

Kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämän johtamistaidollisen kurssin II jakson suoritti kolme palolaitoksen viranhaltijaa.

Tal.pääll. Juhani Mäkelä suoritti v. 1967/68 koulutustoimikunnan järjestämät 5-viikkoi- sen osastopäällikköseminaarin ja hallinnollisen talouslaskennan kurssin.

Helsingin kaupungin väestönsuojelutoimiston järjestämän vss-joukkojen perustamisen johtajien kurssin suoritti kuusi viranhaltijaa, vss-joukkojen komppanianpäällikköjen ja joukkueen johtajien peruskurssin kaksi sekä jatkokurssin neljä viranhaltijaa. Em. väestönsuojelutoimiston toimesta Lohjan väestönsuojelukoulussa pidetyn tuhoalueen johtajakurssin suorittivat palomestarit Alfred Nordström ja Armas Winqvist.

Kiinteistöt ja kalusto. Kiinteistöt. Palolaitoksessa ei kertomusvuonna suoritettu varsinaisia rakennustöitä. Kaikissa rakennuksissa tehtiin kuitenkin erilaisia vuosikorjauksia.

Kalusto. Vuoden aikana palolaitokselle hankittiin kaksi International-Loadstar-merkkistä paloautoa, yksi Nalle-Sisu-merkinen kuorma-auto sekä yksi Valiant-100-merkinen henkilöauto. Lisäksi toimitettiin edellisenä vuonna tilattu Fargo CT-800-merkkiselle alustalle rakennettu nostolava-auto. Strömberg Oy lahjoitti Volkswagen Kastenwagen -merkkisen sairaankuljetusauton.

Ajoneuvokaluston lisäksi hankittiin seka-laista palo- ja raivauskalustoa. Autoradiopuhelimien määrä lisääntyi kuudella.

Väestönsuojelua varten myönnetyllä määrärahalla hankittiin mm. letku-, armatuuri-

18. Palolaitos

ja savusuojelukalustoa sekä moottoriruis-kuja.

Palolaitoksen moottoriajoneuvojen ja -ruis-

kujen lukumäärä ja jakaantuminen eri palo-ja palovartioasemille vuoden lopussa selviää seuraavasta taulukosta:

Sijointuspaikka Placering Location	Moottoriajoneuvoja Motorfordon Motor vehicles													Hyökkäys- ja ruiskuveneitä Attack- och sprutbåtar Fire boats	Moottorisuijuja Motorsprutor Motor pumps	
	Varsinaiset sammutusautot Egentliga släckningsbilar Fire engines							Erikoispaikautoja Special fire trucks	Sammakkomiesauto Grodmanvagn Frogman van	Sairaankuljetusautoja Ambulanser Ambulances	Henkilöautoja Personbilar Cars	Kuorma- ja pakettiautoja Last- och paketbilar Trucks and vans	Traktoreita Traktorer Tractors			Yhteensä Summa Total
	Ruiskautoja Sprutbilar Pump trucks	Pioneerautoja Pionjärbilar Pioneer trucks	Vesäsiläautoja Vattentankbilar Water tank trucks	Vahtoautoja Skumsläckningsbilar Foam trucks	Letkautoja Slangbilar Hose trucks	Konetiikautoja Maskinstegar Ladder trucks										
Sammutusosasto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—
Släckningsavdel- ningen																
Fire fighting division																
Pääpalasema	2	—	—	—	—	1	—	—	1	1	3	1	1	10	2	4
Haagan palasema .	2	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	6	—	5
Käpylän palasema	1	—	1	—	—	—	1 ¹⁾	1	—	—	—	1	—	5	—	3
Malmin palovartio- asema	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Kallion palasema ..	2	1	—	2	1	1	2 ²⁾	1	—	10	—	—	—	18	—	4
Herttoniemen palo- vartioasema	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1
Suomenlinnan palo- vartioasema	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Varalla	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	87
I reserv																
In reserve																
Teknillinen osasto ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—
Tekniska avdel- ningen																
Technical Dept.																
Yhteensä Summa Total	14	2	2	2	3	3	2	1	12	6	3	1	51	2	106	

¹⁾ Vesivahinkosuojelauto. — ²⁾ Nostolava-auto.

Palolaitoksella oli siis 28 varsinaista sammutusautoa, joista 19:ssä oli pumppu. Näistä kymmenessä autossa oli korkeapainepumppu. Pumpulla varustetuista autoista oli yhdessä 3 500, kuudessa 2 800, yhdessä 2 500 ja yhdessä 1 000 l/min -tehoinen pumppu sekä seitsemässä yhdistetyt 1 500 l/min (8 ilma-kehän) matalapaine- ja 250 l/min (46 ik) korkeapainepumppu sekä kahdessa vastaavasti 2 500 l/min 8 ik:n paineella ja 300 l/min 60 ik:n paineella ja yhdessä 2 800 l/min

8 ik:n paineella ja 300 l/min 50 ik:n paineella. Mainituissa autoissa oli lisäksi vaahtosammutuslaitteet, joiden teho kahdessatoista autossa oli 1 000 l/min, yhdessä 1 500 l/min, kolmessa 2 000 l/min, yhdessä 4 000 l/min, yhdessä 8 000 l/min ja yhdessä 48 000 l/min.

Moottoriruis-kuista oli kaasuturbiinipumppu teholtaan 2 200 l/min, viisitoista ruiskua teholtaan 2 000, kaksi 1 500, neljä 1 400, kolme 1 000, kuusikymmentäkolme 800, kaksi 600, neljä 500 ja kuusi 230 l/min.

Ruiskuveneen HRV:n pumppujen teho oli yhteensä 8 000 l/min. Veneessä oli lisäksi korkeapainepumppu ja vaahtosammutuslaitteet. Hyökkäysveneessä oli yksi kannettava moottoriruisku teholtaan 2 000 l/min sekä yksi pienoriruisku teholtaan 230 l/min.

Palolaitoksen kaikkien pumppujen yhteinen teho oli 157 230 l/min.

Uutta kumitettua paloletkua hankittiin vuoden aikana yhteensä 11 055 m. Käyttökelpotonta letkua poistettiin 637 m. Letkuvarasto oli vuoden lopussa yhteensä 88 954 m paloletkua, josta 51 600 m 3":n liittimillä varustettua pääjohtoa. Tämän lisäksi oli palolaitoksella korkeapaineletkuja yhteensä 600 m.

Palopostit ja vedenottopaikat. Kertomusvuoden aikana valmistui 187 uutta vesijohdon palopostia, joten niiden lukumäärä vuoden lopussa oli 5 641. Esikau-punkialueilla oli useita palokaivoja ja -altaita.

Paloilmoituslaitteet ja viestivälineet. Yksityisten automaattisia palohälytys- ja sprinklerlaitteita kytkettiin palolaitoksen vastaanottokeskuksiin vuoden aikana 27 ja vuoden lopussa oli niitä kytketty pääpaloaseman keskukseen 120, Kallion paloaseman keskuksiin 174 ja Haagan paloaseman keskukseen 71.

Puhelinyhdistyksen hätäpuhelinkeskukseen, josta pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle oli suorat johdot, oli kytketty 688 hätäpuhelinta. Lisäksi voitiin hätäpuhelinkeskus hälyttää jokaisesta puhelimesta numerolla 000. Palolaitoksen hälytyskeskuksen hälytysnumero 005 oli yhdistetty Puhelinyhdistyksen keskukseen viidellä johdolla. Hälytystä varten oli palo- ja palovartioasemat sekä poliisilaitos yhdistetty toisiinsa suoralla puhelinjohdolla. Kallion paloasemalla sijaitsevan sairaankuljetuskeskuksen hälytysnumero oli 0066. Radiopuhelinliikennettä varten oli pääpaloaseman hälytyskeskuksessa sammutustoiminnan ja Kallion paloasemalla sairaankuljetustoiminnan radiokeskus, joiden vastaanottimet oli sijoitettu Ilma-

lan vesitorniin ja lähettimet pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle. Kuudessa päivystysautossa, kahdeksassatoista paloautossa ja kahdessatoista ambulanssautossa sekä yhdessä erikoisautossa ja ruiskuveneissä oli radiopuhelin.

Sammutus-, avunanto- ja sairaankuljetustoiminta. Sammutustoiminta. Palolaitos hälytettiin kertomusvuonna eri syistä kaikkiaan 1 649 kertaa. Hälytysten syyt ja määrä olivat seuraavat:

Hälytysten syyt	Lukumäärä
Tulipalo	823
Nokipalo	14
Savu tai kaasu	55
Erehdys	76
Automaattisten hälytyslaitteiden vastaanottokeskukseen tulleet vikahälytykset:	
vika hälytyslaitteissa	33
linjaviasta aiheutunut	53
vahingon aiheuttama	78
Ilkivalta	53
Happikojeavustus	9
Sammakkomiesavustus	70
Muut avustukset	385
Yhteensä 1 649	

Tulipalosta johtuneet hälytykset suoritettiin 516 tapauksessa puhelimitse ja 266 tapauksessa Puhelinyhdistyksen hätäkeskuksen kautta joko hätäpuhelimesta tai muista puhelimista numerolla 000. Tulipalohälytys suoritettiin automaattisella hälytyslaitteella 21 tapauksessa ja suullisesti 20 kertaa.

Tulipalot. Kertomusvuonna sattuneesta 823 tulipalosta oli pieniä eli sellaisia, jotka sammutettiin sankoruisukalla, muilla käsiammuttimilla tai paloauton säiliösuihukalla kaikkiaan 609 eli 74 % ja keskikokoisia tulipaloja 42 eli 5.10 %. Suuria tulipaloja ei kertomusvuonna ollut. Palonalkuja, jotka oli sammutettu ennen palokunnan paikalle tuloa, oli 172 eli 20.90%. Tulipalot jakaantuivat eri kuukausille seuraavasti:

Tulipalojen syttymispalkat ja -syyt v. 1968

Platser och orsaker av bränderna år 1968

Liite

Syttymispaikka Brandplats Location of fires	Syttymissyy . Brandorsak . Causes of fires								
	Vialinen tulisija tai savujohto Felaktig eldstad eller röckkanal Defective fireplace or chimney	Tulisijan tai savuhormin liika- kuumeneminen Overheated eldstad eller röckkanal Fire-place or chimney overheated	Savupipusta tullut kipinä Gnista från skorsten A spark from chimney	Kuuma tuhkaa tai esine Het aska eller uppvärmt föremål Hot ashes or object	Salama Blixt Lightning	Sähkölaitteiden huolimaton käsitely Vårdslös hantering av elapparatur Careless handling of electric appliances	Muut sähköstä aiheutuvat sytyt Övriga av elektricitet förorsakade bränder Other causes due to electricity	Palavien nesteiden huolimaton käsitely Vårdslös hantering av brännbara vätskor Carelessness with inflammable liquids	
Asuinhuone - Bostadsrum - Living accom- modation	5	6	—	—	—	6	10	1	
Asuinrakennus - Bostadshus - Residential building	1	1	—	—	1	—	4	—	
Auto ym. moottoriajoneuvo - Bil e.a. motor- fordon - Car or other motor vehicle	—	1	—	—	—	—	52	4	
Autotalli - Garage - Garage	1	—	—	—	—	—	—	1	
Eteinen - Tambur - Hall	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hiilivarasto - Kollager - Coal yard	—	—	—	—	—	—	1	—	
Hissi + moottori - Hiss - Lift or its engine ...	—	—	—	—	—	—	3	—	
Hotelli, sairaala ym. yleinen huoneisto - Ho- tell, sjukhus mm. allmän lokal - Hotel, hospital etc. public premises	—	3	—	—	—	—	2	—	
Kaatopaikka - Avstjälpningsplats - Dump ...	—	—	—	—	—	—	—	—	
Katto - Tak - Roof	1	—	1	—	—	—	—	—	
Kellari - Källare - Basement	—	—	—	1	—	—	5	—	
Keittiö, keittokomero - Kök, kokvrå - Kitchen, kitchenette	1	6	—	—	—	3	2	1	
Kioski, putka - Kiosk, cell - Kiosk, jail	—	—	—	—	—	—	—	—	
Laiva, moottorivene - Fartyg, motorbåt - Ship, motorboat	—	—	—	—	—	—	2	1	
Lautatarha - Brädgård - Lumber yard	—	—	—	—	—	—	—	—	
Liikehuone - Affärsrum - Business premises	—	1	—	—	—	1	4	—	
Muuntaja - Transformator - Transformer ...	—	—	—	—	—	—	5	—	
Neonvalomainos - Neonljusreklam - Neon lights	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nurmikko, maasto - Gräsmatta, markbrand - Lawn, terrain	—	—	1	—	1	—	—	—	
Pannuhuone - Pannrum - Boiler room	3	1	—	—	—	—	—	1	
Pesutupa - Tvättstuga - Laundry room ...	—	—	—	—	—	—	—	1	
Pölyhormi - Ventilationskanal - Ventilation system	—	1	—	—	—	—	—	—	
Raitiovaunu - Spårvagn - Tram	—	—	—	—	—	—	3	—	
Rakennustyömaa - Byggnadsarbete - Con- struction site	2	10	—	—	—	3	7	—	
Rautatievaunu - Järnvägsvagn - Railway carriage or waggon	—	3	—	—	—	—	—	—	
Roskakuiilu - Förvaringsrum för sopor - Garbage chute	—	—	—	—	—	—	—	—	
Roskalaatikko - Soplär - Dust bin	—	—	—	2	—	—	—	—	
Sauna - Bastu - Sauna bath	1	5	—	—	—	—	—	—	
Silta - Bro - Bridge	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sähköpylväs - Elstolpe - Pylon	—	—	—	—	—	—	3	—	
Tehdaslaitos - Fabrik - Factory	—	—	—	—	—	—	3	—	
Työhuone - Arbetsrum - Workshop	—	1	—	—	—	2	3	1	
Ullakko - Vind - Attic	—	—	—	—	—	—	—	1	
Vaja tai ulkorakennus - Skjul eller uthus- byggnad - Outbuilding	3	3	—	—	—	—	1	—	
Varasto - Lager - Store	—	1	—	—	—	3	—	—	
Yhteensä - Summa - Total	18	43	2	3	2	18	110	12	

96

Kuukausi	Tulipaloja	Kuukausi	Tulipaloja
Tammikuu ...	72	Heinäkuu	72
Helmikuu	37	Elokuu	108
Maaliskuu ...	43	Syyskuu	49
Huhtikuu	99	Lokakuu	60
Toukokuu ...	53	Marraskuu ...	52
Kesäkuu	107	Joulukuu	71

Yhteensä 823

Tulipaloista sattui 525 klo 6—18 ja 298 klo 18—6 välisenä aikana.

Kertomusvuonna sattuneiden tulipalojen jakaantuminen syttymispaikan ja syttymissyyn mukaan selviää liitteenä olevasta taulukosta.

Avunanto- ja pelastustyöt. Avunanto- ja pelastustöitä suoritettiin kertomusvuonna 449 tapauksessa. Tuuletusta suoritettiin savu- ja kaasuvaaran takia 55 kertaa ja happikojeita lainattiin 9 kertaa. Tämän lisäksi suoritettiin vedenpumppausta ja annettiin tikapuu- tai muuta avustusta sekä lainattiin kalustoa 385 kertaa.

Palolaitoksen sammakkomiehet hälytettiin sukellustehtäviä varten 70 kertaa, joista kuitenkin 43 tapauksessa ei tarvittu sukellustoimintaa. Toiminta koski hukkuvan pelastamista tai hukkuneen etsimistä.

Sairaankuljetustoiminta. Sairaankuljetusautoja hälytettiin kertomusvuoden aikana 15 728 kertaa. Sairaankuljetuksia suoritettiin 14 411 kertaa ja tapauksia, jolloin potilasta ei tarvinnutkaan viedä tai potilas oli jo vety muiden toimesta, oli 1 317.

Sairaankuljetushälytykset jakaantuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Sairaankuljetuksia	Kuukausi	Sairaankuljetuksia
Tammikuu .	1 503	Heinäkuu ...	1 010
Helmikuu ..	1 433	Elokuu	1 078
Maaliskuu .	1 439	Syyskuu ...	996
Huhtikuu ...	1 252	Lokakuu ...	1 042
Toukokuu .	1 207	Marraskuu ..	1 113
Kesäkuu	1 135	Joulukuu ...	1 203

Yhteensä 14 411

Kuljetusmatkojen pituus oli 211 461 km eli keskimäärin 14.67 km suoritettua kuljetusta kohti.

Palovahingot. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 184 594 000 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 461 369 000 mk eli yhteensä 645 963 000 mk. Vahingon suuruuden tai palovahingon korvauksen määrä nousi irtaimiston osalta 1 280 951 mk:aan ja kiinteistön osalta 1 408 342 mk:aan eli yhteensä 2 689 293 mk:aan, joka oli 0.4 % uhatun omaisuuden arvosta. (Luvut ovat v:ta 1967).

Palovahinkojen korvausprosentit v. 1958—1966 ovat olleet seuraavat:

1958 ...	1.2	1961 ...	0.6	1964 ...	1.0
1959 ...	0.7	1962 ...	0.4	1965 ...	0.5
1960 ...	0.6	1963 ...	0.6	1966 ...	0.5

Kertomusvuonna sattuneissa tulipaloissa kuoli 4 ihmistä sekä tuhoutui 3 rakennusta kokonaan ja 24 osittain.

Palonehkäisytoiminta

Rakennuspiirustusten tarkastus. Rakennus-tarkastustoimikunnan kokouksissa oli viikot-tain mukana palotarkastajan tai apulaispalo-tarkastajan viransijainen, minkä ohessa eri-koistapauksissa palolaitoksen puolesta toimi-tettiin piirustusten seikkaperäinen ennakkotarkastus. Rakennusten loppukatselmuksessa ei palolaitoksen edustaja ollut mukana. Uudisrakennustyömaille suoritettiin tarkastuk-sia tarpeen vaatiessa.

Palotarkastukset ja valistustoiminta. Yleinen palotarkastus asuintaloissa suoritettiin III, VI, VII, XI ja XIII nuohouspiirien alueilla 8.1.—24.5. sekä muuhun kuin asumiseen tar-koitetuissa rakennuksissa 16.9.—11.12. väli-senä aikana koko kaupungin alueella. Kau-pungin omistamissa, mutta kaupungin ulko-puolella sijaitsevilla erilaisissa laitoksissa su-oritettiin tarkastuksia. Tarkastusten johdosta annettiin 2 665 korjausmääräystä. Jälkita-rkastukset suoritettiin kunkin alueen yleisen

tarkastuksen jälkeen. Tämän lisäksi suoritettiin 3 249 pyydettyä tarkastusta sekä annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita.

Lausuntoja annettiin palonehkäisyyden liittyvissä asioissa maistraatille 237, kaupunginhallitukselle 13, rakennusvirastolle 42, kauppa- ja teollisuusministeriölle 8, rakennustarkastusvirastolle 18, terveydenhoitovirastolle tai sen alaisille laitoksille 3, kaasulaitokselle 36 ja muille viranomaisille ja yksityisille 21.

Palopäälylystyö ja -alipäälylystyö piti vuoden aikana sairaaloissa ja teollisuus- ym. laitoksissa sekä opintopäivillä ja kursseilla ja Valtion palokoulussa oppitunteja ja valistustilaisuuksia palo- ja henkilöturvallisuudesta sekä lisäksi paloturvallisuutta koskevia luentoja erilaisilla väestönsuojelukursseilla.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin palonehkäisyosastossa kiinteistökortiston tekoa. Kortistosta ilmenee kiinteistönomistaja, osoite, rakennusaine, kerrosluku, rakennuksen käyttötapa, vaaralliset palokohteet kuten tulenaran nesteen varastot, niissä olevat sammutuslaitteet, henkilöturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet ym.

Nuohous

Nuohoojamest. Kustaa Huhtimon siirryttyä eläkkeelle 1.1.1968 yhdisti palolautakunta nuohouspiirejä, joten kertomusvuonna nuohouspiirien lukumäärä väheni yhdellä ollen nyt 13, samoin nuohoojamestareiden määrä oli 13. Piirinuohoojien lisäksi piireissä oli yhteensä 13 etumiestä, 42 nuohoojaa ja kaksi oppilasta.

Yleinen nuohous suoritettiin jokaisessa piirissä 6 kertaa ja erikoiskohteiden nuohous palojärjestyksen mukaisesti. Piirinuohoojat osallistuivat nuohouspiireissään yleiseen palotarkastukseen, johon kului yhteensä 354 tarkastuspäivää eli keskimäärin 27 päivää piiriä kohti. Lisäksi suorittivat piirinuohoojat 3 154 muuta tarkastusta sekä kukin vuorollaan nokipalopäivystystä.

Kertomusvuonna sattui 14 nokipaloa. Viimeisenä kymmenvuotiskautena niiden lukumäärä on ollut seuraava:

1959	28	1964	27
1960	40	1965	31
1961	26	1966	29
1962	22	1967	19
1963	36	1968	14

Talous ja yleinen hallinto

Menot ja tulot. Palolaitoksen menot olivat toimintavuonna yhteensä 7.91 mmk, josta palkkamenojen osuus oli 5.86 mmk ja kaluston vuotuishankinnan osuus 0.20 mmk. Määrärahoja siirrettiin käytettäväksi seuraavana vuonna 22 242 mk. Menojen nousu edelliseen vuoteen verrattuna oli 1 mmk, mikä lähinnä johtui palkka-, kustannus- ja hintatasossa tapahtuneesta yleisestä noususta sekä väestönsuojelupalokaluksen perushankinnasta.

Avustuksena jaettiin Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle 6 000 mk, kaupungin alueella toimiville muille vapaaehtoisille palokunnille sekä Suomen Meripelastusseuralle 83 681 mk, vapaaehtoisten palokuntien kilpailutoiminnan tukemiseen 1 102 mk, vaki-naisten palomiesten osuusruokakalle 15 000 mk ja palolaitoksen henkilökunnan kesäkodin vuokria varten 600 mk eli avustuksia yhteensä 106 383 mk.

Tulot nousivat edellisen vuoden 808 652 mk:sta 852 328 mk:aan eli 43 676 mk:lla. Saira-alavirasto korvasi palolaitokselle sairaankuljetustoiminnan nettomenot 347 735 mk:lla. Varsinaisista sairaankuljetuksista tuloja kertyi 306 908 mk, luontoisetukorvauksista 35 587 mk, vuokrasta 73 154 mk ja kaluston lainauksista ja avunantotöistä 88 944 mk.

Rahastot. Helsingin kaupungin palokunnan rahaston menot olivat kertomusvuonna 10 857 mk. Tuloja kertyi sairaankuljetusmaksuista 34 176 mk ja korkotuloja oli 4 121 mk eli tuloja kaikkiaan 38 297 mk. Tuloista siir-

18. Palolaitos

rettiin 80 % eli 26 153 mk pääomaan, jolloin se vuoden lopussa nousi 71 878 mk:aan. Käyttämättömiä varoja (säästö v:lle 1969) oli vuoden lopussa 6 538 mk.

Gösta Waseniuksen rahaston pääoma oli vuoden alussa 9 444 mk ja käyttövaroja oli 1 353 mk. Korkotuloja kertyi vuoden aikana 968 mk ja Ranskan suurlähettiläs lahjoitti 100 mk eli tuloja oli yhteensä 1 068 mk. Pääoma kasvoi 279 mk:n suuruisen indeksihyvityksen johdosta 9 723 mk:aan. Käyttövaroisista siirrettiin pääomaan 1 011 mk, jolloin se

nousi vuoden lopussa 10 734 mk:aan ja v:lle 1969 jäi käyttövaroja 1 010 mk.

Vuoden aikana rahastosta myönnettiin yksi 400 mk:n suuruinen opintomatka-apuraha.

Vakuutusyhtiöiden palolaitoksen 100-vuotispäivänä tekemästä 10 000 mk:n suuruisesta lahjoituksesta perustetusta stipendirahastosta oli jäljellä vuoden alussa 9 045 mk. Rahaston menot olivat 316 mk ja korkotulot 812 mk, joten rahaston varat vuoden lopussa olivat 9 542 mk.

Varapalokunnat

Sopimuksen mukaan kaupungin palotoimeen kuuluvina varapalokuntina toimi 16 vapaaehtoista palokuntaa, joiden yhteinen toimiva miesvahvuus oli 601 miestä ja kalustovahvuus seuraava: paloautoja kiintopumppuineen 19, moottoriruiskuja 21, vesisäiliöitä 18, joiden yhteinen tilavuus oli

30 500 l, 3":n letkua 3 800 m, 2":n letkua 700 m ja 1½":n letkua 4 900 m.

Näiden lisäksi toimi kaupunkialueella yksi tehdaspalokunta ja yksi laitospalokunta.

Varapalokuntien palotoiminta oli kertomusvuoden aikana seuraava:

Varapalokunta Frivilliga brandkårerna Voluntary fire brigades		Hälytysten luku Antal alarmen Number of alarms		Yhteensä Summa Total
		Kaupunkialueella Inom stadsområdet Within the city limits	Kaupunkialueen ulkopuolella Utanför stadsområdet Outside the city limits	
Helsingin	VPK	4	—	4
Degerön	»	1	—	1
Haagan	»	6	—	6
Karjalaisten	»	—	—	—
Lauttasaaren	»	5	—	5
Malmin	»	6	—	6
Marjaniemen	»	2	—	2
Oulunkylän	»	3	—	3
Pakinkylän	»	4	—	4
Pitäjänmäen	»	—	—	—
Puistolän	»	11	—	11
Pukinmäen	»	—	—	—
Tammisalön	»	2	—	2
Tapanilan	»	5	—	5
Vanhan Käpylän	»	3	—	3
Vartiokylän-Mellunkylän	»	3	—	3
Yhteensä		55	—	55